

GRUNDLAGSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 4/2003 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av hållbart skogsbruk

Till jord- och skogsbruksutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 28 maj 2003 en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (RP 12/2003 rd) till jord- och skogsbruksutskottet för beredning och bestämde samtidigt att grundlagsutskottet skall lämna utlåtande till jord- och skogsbruksutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Marketta Lehtonen, jord- och skogsbruksministeriet
- lagstiftningsråd Risto Eerola, justitieministeriet
- professor Olli Mäenpää
- professor Tuomas Ojanen
- professor Veli-Pekka Viljanen.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om finansiering av hållbart skogsbruk kompletteras med en ny bestämmelse om att finansiering får användas för sådana försöksprojekt enligt handlingsplanen för att säkra biodiversiteten i skogarna i södra Finland, västra delen av Uleåborgs län och sydvästra delen av Lapplands län som främjar skogsbruksmarkernas mångfald.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt och gälla till utgången av den 31 december 2007.

I motiveringen till lagstiftningsordning resonerar regeringen kring förslaget i förhållande till den i grundlagens 6 § föreskrivna jämlikheten. Regeringen stannar för att lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning men anser det tillrådligt att ett utlåtande inhämtas från grundlagsutskottet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Försöksprojekt

Finansiering enligt lagen om finansiering av hållbart skogsbruk får enligt den föreslagna nya 19 a § användas för försöksprojekt som främjar skogsbruksmarkernas mångfald. Projekten skall vara sådana som avses i handlingsplanen för att säkra biodiversiteten i skogarna i södra Finland, västra delen av Uleåborgs län och sydvästra delen av Lapplands län. Områdena väljs med hänsyn till naturvårdsbiologiska kriterier. Närmare bestämmelser om de områden där försöksprojekt genomförs utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. Lagen avses gälla till utgången av 2007. Det rör sig följaktligen om ett regionalt och tidsmässigt begränsat försök.

Jämlikhetsbestämmelsen i grundlagens 6 § förutsätter i princip likabehandling bl.a. oavsett bostadsort. Grundlagsutskottet har emellertid ansett att försökslagstiftning som leder till en viss grad av olikhet i sig är godtagbar ur jämlikhetssynvinkel. I dessa sammanhang har utskottet understrukit att jämlikhetsprincipen inte sätter några stränga gränser för lagstiftarens prövning när regleringen anpassas efter kraven i samhällsutvecklingen och att försöket åtminstone inom vissa gränser kan utgöra ett godtagbart skäl för att i regionalt hänseende göra avsteg från jämlikhetsprincipen (se t.ex. GrUU 70/2002 rd, s. 2 andra spalten).

Att främja skogsbruksmarkernas mångfald utgör ett godtagbart, i sista hand med miljöansvarsbestämmelsen i grundlagens 20 § sammanhängande skäl för att tillåta tidsmässigt begränsade försök i olika delar av landet. Det faktum att det är frivilligt för skogsägarna att delta i försöksprojekten gör den föreslagna bestämmelsen mindre relevant med hänsyn till grundlagens jämlikhetsbestämmelse. Dessutom är finansieringen också inom försöksområdena beroende av prövning enligt den föreslagna bestämmelsen. Ingen har alltså rätt att få finansiering enligt den föreslagna lagen. Försöket har knappast någon

signifikans med tanke på skogsägarnas formella likställighet, menar utskottet, och utgör inget problem med hänsyn till grundlagens 6 §.

Bestämmelsen är med sin hänvisning till statsrådets principbeslut i frågan mycket vag vad försöksområdet beträffar.¹ Närmare bestämmelser om de områden där försöksprojekt genomförs utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. Bestämmelser som rätt fritt delegerar lagstiftningsmakten är enligt utskottet trots allt förenliga med grundlagen med hänsyn till att deltagandet är frivilligt och finansieringen beroende av prövning och bunden till budgeten (GrUU 47/2001 rd, s. 2—3) (jfr GrUU 70/2002 rd, s. 2 andra spalten, GrUU 39/2002 rd, s. 2 andra spalten).

Andra omständigheter

Jord- och skogsbruksministeriet får enligt 5 mom. utfärda närmare bestämmelser om de områden där försöksprojekt genomförs. Närmare bestämmelser skall enligt ministeriets åsikt självfallet utfärdas genom ministerieförordning. Momentet bör lämpligen kompletteras med en passus om detta. I och med regleringens budgetbundenhet är det inte problematiskt i grundlagsperspektiv att bemyndigandet att utfärda förordning ger större spelrum än normalt (GrUU 47/2001 rd, s. 2—3). Utskottet vill dock påpeka att grundlagens 80 § inte medger att det genom förordning utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter eller om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag.

Enligt ikraftträdelsebestämmelsen tillämpas lagens bestämmelser på avtal som ingåtts under lagens giltighetstid till utgången av den avtalsperiod som fastställs i avtalet, också om lagen i övrigt har upphört att gälla. Utskottet vill påtala

¹ Hänvisningsbestämmelsen är också dåligt formulerad. Det framgår exempelvis inte entydigt om Satakunta hör till de försöksområden som avses i lagen, trots att det av motiveringen framgår att försöksprojekt kommer att inledas där.

bristen att lagen saknar bestämmelser om den längsta giltighetstiden för visstidsavtal som ingås med stöd av lagen. Saken bör regleras i 19 a § 2 mom.

Av motiven framgår att det kan bestämmas att pengar som betalats ut i förskott måste betalas tillbaka inte bara i det fall som nämns i 2 mom. utan också vid uppsägning av avtal enligt 3 mom. Men det sägs ingenting om saken i 3 mom. Av grundlagens 80 § 1 mom. följer att 3

mom. bör kompletteras med en bestämmelse om grunderna för skyldigheten att betala tillbaka det utbetalda beloppet.

Utlåtande

Grundlagsutskottet anser

att lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Helsingfors den 10 juni 2003

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Kimmo Sasi /saml
vordf. Arja Alho /sd
medl. Leena Harkimo /saml
Hannu Hoskonen /cent
Anne Huotari /vänt
Roger Jansson /sv
Miapetra Kumpula /sd

Annika Lapintie /vänt
Henrik Lax /sv
Reino Ojala /sd
Klaus Pentti /cent
Markku Rossi /cent
Ilkka Taipale /sd
ers. Veijo Puhjo /vänt.

Sekreterare var

utskottsråd Sami Manninen.